

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 12. november 2014
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: SUMMNI
Sags nr.: 1405885
Dok nr.: 1575253

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 10. oktober 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 29 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Uffe Elbæk (MFU).

Spørgsmål nr. 29:

"Af LGBT Danmarks høringssvar til Sundhedsstyrelsens udkast af 2. juni til Vejledning om udredning og behandling af transkønnede fremgår det, at foreningen mener, at Sundhedsstyrelsens tiltag i vejledningen ikke bidrager til at fremme transkønnedes rettigheder og muligheder for at leve det liv, de ønsker. Særligt den psykiatriske udredning bidrager ifølge LGBT Danmark til en øget umyndiggørelse af transkønnede. Hvordan forholder ministeren sig til LGBT Danmarks kritik af, at transkønnede vil opleve en øget umyndiggørelse som følge af Sundhedsstyrelsens vejledning?"

Svar:

I forbindelse med besvarelse af spørgsmålet har ministeriet anmodet Sundhedsstyrelsens om en udtalelse.

Sundhedsstyrelsen udtaler:

"Sundhedsstyrelsen kan hertil bemærke, at Sundhedsstyrelsens kommende vejledning om udredning og behandling af transkønnede fastlægger, hvordan læger udviser omhu og samvittighedsfuldhed ved udredning og behandling af transkønnede, som ønsker kønsmodificerende behandling, og den fastlægger ansvarsfordelingen mellem de involverede sundhedspersoner. Vejledning stiller en række krav til lægerne med det formål at sikre patientsikkerheden og kvaliteten under samtidig respekt for den transkønnede i forbindelse med udredning og behandling. Den kommende vejledning tager endvidere udgangspunkt i den nu reviderede lovgivning på området.

Det bliver således i vejledningen understreget, at udredning og eventuel behandling skal tage udgangspunkt i patientens situation og foretages med en åben, rummelig, værdig og respektfuld tilgang til patientens problemstilling og med inddragelse af patientens synspunkter og ønsker. Det vil ligeledes blive understreget, at transkønnethed eller transseksualitet ikke anses som udtryk for en somatisk eller psykiatrisk lidelse.

Vejledningen fastlægger, at den sundhedsfaglige udredning af kønsidentitetsproblemer alene er relevant, når den transkønnede har et ønske om kønsmodificerende behandling i form af hormonbehandling og kirurgi, herunder kastration. Det bliver i den forbindelse fremhævet, at kønsskiftet kan ske til den grad, som den transseksuelle ønsker, når betingelser og forudsætninger herfor i øvrigt er opfyldt.

Gennemførelse af et helt eller delvist fysisk kønsskifte er en proces med betydelige legemlige og psykiske ændringer og mulige sociale konsekvenser for den enkelte. De legemlige ændringer kan være reversible, delvist reversible eller irreversible. I et forløb med fysisk kønsskifte skal processen altid starte med de ændringer, som er reversible.

Det er vigtigt med en grundig udredning, inden en eventuel behandling påbegyndes. Og i den forbindelse skal det bl.a. udelukkes, at der ligger en ubehandlet psykisk lidelse til grund for ønsket om kønsmodificerende behandling. Dette forudsætter, at der sker en psykiatrisk vurdering. Tilsvarende skal der foretages en somatisk udredning, idet somatisk sygdom eventuelt kan betyde, at et helt eller delvist kønsskifte er kontraindiceret, dvs. ikke bør udføres af helbredsmæssige hensyn.

Der gælder skærpede krav til information og samtykke i forbindelse med kønsmodificerende behandling. Det skal dog fastslås, at man ikke har krav på at få et bestemt behandlingstilbud. Det vil altid afhænge af en lægefaglig vurdering, hvad den enkelte kan tilbydes.

Sundhedsstyrelsen er ved at se på hørings svarene, og hvilke tilpasninger af vejledningen de giver anledning til.”

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens udtalelse.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup / Mia Francis Ferneborg